

## پیروزی حزب عدالت و توسعه در انتخابات ترکیه

احمد داود اوغلو نخست‌وزیر ترکیه یکشنبه شب اعلام کرد که حزب حاکم «عدالت و توسعه» ترکیه در انتخابات پارلمانی زودهنگام پیروز شد.



به گزارش آران نیوز: داود اوغلو در پی پیروزی حزب حاکم «عدالت و توسعه» در انتخابات پارلمانی این کشور اعلام کرد که نتایج انتخابات پارلمانی یک نوع پیروزی برای دموکراسی در ترکیه محسوب می‌شود. حزب عدالت و توسعه (حزب حاکم ترکیه) به ریاست داود اوغلو با کسب ۴۹.۵ درصد آرا پیروز انتخابات پارلمانی زودهنگام شد. بر اساس اعلام نتایج انتخابات پارلمانی زودهنگام ترکیه، حزب عدالت و توسعه قادر است به تنهایی دولت تشکیل دهد.

اگر چه نتایج انتخابات امروز به منزله یک پیروزی بزرگ برای اردوغان به حساب می‌آید که تصمیم دارد سیستم سیاسی ترکیه را از پارلمانی به ریاستی تغییر دهد اما باید دید در مدیریت سیاسی جامعه ای که شکاف‌های اجتماعی آن به شدت فعال شده تا چه اندازه موفق خواهد بود. بدون شک حزب عدالت و توسعه در ماه‌ها و سال‌های پیش رو با دشواری‌های فوق‌العاده‌ای مواجه خواهد بود. به نظر می‌رسد تاکتیک اردوغان برای متشنج کردن اوضاع و جلب آرای بیشتر جواب داده است و مردم ترکیه برای جلوگیری از وخامت اوضاع اقتصادی، پایین آمدن ارزش لیر، تشدید شکاف‌های اجتماعی و قطبی شدن سیاست داخلی به تشکیل دولت تک حزبی توسط عدالت و توسعه رای داده‌اند.

به عبارتی حزب عدالت و توسعه توانست مردم را مجبور کرد برای پایان دادن به فضای بی‌ثباتی و هرج و مرج گونه اقتصادی-سیاسی که بعد از انتخابات پارلمانی ژوئن ایجاد و به آن دامن زده می‌شد رای بیشتری از مرحله اول به آنها بدهند تا این حزب به تنهایی موفق به تشکیل دولت شود.

شبهه خبری فرانس ۲۴ در گزارشی اعلام کرد مردم ترکیه هر کدام خواسته‌ها و انتظارات متفاوتی از انتخابات پارلمانی کشورشان دارند. یک زن میانسال نگرانی‌های امنیتی را مطرح می‌کند و می‌گوید عملیات و اقدامات تروریستی بعد از انتخابات پارلمانی پیشین کشور افزایش یافته است. در این شرایط چیزی که ما می‌خواهیم این است که صلح و آرامش در کشورمان برقرار شود. ما در انتخابات رای دادیم تا اقدامات تروریستی در کشورمان پایان یابد. ما رای دادیم تا حقوق بازنشسته‌ها افزایش یابد و نسل جوان کار داشته باشد. یک زن میانسال دیگر نیز دلیل شرکت خود در انتخابات را دلایل اقتصادی مطرح می‌کند و می‌گوید بهبود اوضاع اقتصادی، بهبود شرایط بهداشت و درمان، بهبود شرایط آموزشی کشور خواسته‌ها و انتظارات اصلی ما از نتایج انتخابات پارلمانی ترکیه است.

\* طبق نتایج اعلام شده تا حال حاضر حزب عدالت و توسعه توانسته ۴۹.۴ درصد آرا را از آن خود کند و ۳۱۶ کرسی پارلمانی را به دست آورد. بدین ترتیب "عدالت و توسعه" می‌تواند با داشتن کرسی‌های کافی در مجلس به تنهایی دولت را تشکیل دهد. برای تشکیل دولت غیر ائتلافی هر حزب باید بتواند حداقل ۲۷۶ کرسی پارلمان را به دست آورد. در نخستین انتخابات پارلمانی امسال عدالت و توسعه تنها توانسته بود ۲۵۸ کرسی را به دست آورد و در نتیجه قادر به تشکیل دولت به تنهایی نبود. حزب جمهوریخواه خلق، حزب طرفداران آتاتورک، به ۲۵.۴ درصد آرا دست یافته و صاحب ۱۳۴ کرسی شده و بدین ترتیب دو کرسی بیش از کرسی‌های بار پیشین انتخابات امسال را اشغال خواهد کرد. بازنده اصلی انتخابات حزب حرکت ملی متعلق به ناسیونالیست‌های افراطی است که به ۱۲ درصد آرا و با آن به ۴۲ کرسی دست یافته که ۳۸ کرسی از انتخابات ماه ژوئن امسال کمتر است. حزب دمکراتیک خلق‌ها که مورد حمایت کردهای ترکیه است نیز به ۱۰.۵ درصد آرا دست یافته که به معنای ۵۹ کرسی در پارلمان است. بدین ترتیب این حزب نیز در مقایسه با انتخابات ماه ژوئن ترکیه ۲۱ کرسی از دست داده است.

\* به گزارش خبرگزاری فرانسه از دیاربکر، در حالی که مردم ترکیه امروز برای انتخاب اعضای جدید پارلمان کشورشان در پای صندوق‌های رای حاضر شدند، نیروهای پلیس ترکیه و جوانان معترض کرد بعد از ظهر امروز در شهر کردنشین دیاربکر در جنوب شرقی این کشور درگیر شدند. این درگیریها نزدیک دفتر حزب دمکراتیک خلق ترکیه (طرفدار کردها) در دیاربکر روی داد. مهمترین موضوع این انتخابات عبور حزب حاکم عدالت و توسعه از حدنصاب لازم برای تشکیل دولت مستقل است. حزب دمکراتیک خلق‌ها

حزب دمکراتیک خلق‌ها را می‌توان کلیدی‌ترین حزب در این انتخابات دانست. این حزب در حال حاضر چهارمین حزب سیاسی در مجلس ملی ترکیه است. حزب دمکراتیک خلق‌ها که بخش عمده پایگاه مردمی آن در مناطق کردنشین، روشنفکران منتقد شهرهای بزرگ و کردهای ساکن شهرهای بزرگ ترکیه است دارای مواضعی نزدیک به پکک است. حزب حرکت ملی

حزب حرکت ملی با گرایشات ملی‌گرا و اسلامی به رهبری دولت باغچه‌لی سومین حزب سیاسی بزرگ ترکیه در مجلس ملی این کشور است. این حزب در سال‌های گذشته در مقاطعی، از اقدام‌های مختلف حزب عدالت و توسعه حمایت کرد. اما بعد از افشای موارد فساد مالی در سه سال قبل و اعلام مذاکرات با پکک حزب عدالت و توسعه را متهم به خیانت به ترکیه کرد.

## حزب جمهوریخواه خلق

حزب جمهوریخواه خلق حزبی با گرایشات لایبیک از قدیمی‌ترین احزاب سیاسی ترکیه به شمار می‌آید. این حزب بعد از دهه ۱۹۴۰ و گذر ترکیه به سیستم چندحزبی در دهه ۱۹۵۰ میلادی بدین طرف تنها در مواردی محدود به تنهایی زمام امور ترکیه را عهده‌دار بوده است. این حزب در دهه ۱۹۷۰ و در دوران رهبری بلندآجوبیت زمام امور ترکیه را به تنهایی عهده‌دار بود.

## حزب عدالت و توسعه

حزب عدالت و توسعه که از سال ۲۰۰۲ میلادی تاکنون سکندار اداره امور ترکیه است در انتخابات از بالاترین شانس برای انتخاب مجدد مردم برخوردار است. به گزارش ایرنا، این حزب علاوه بر تشکیلات گسترده و حامیان خود در سطح ترکیه به ادعای احزاب مخالف، با استفاده گسترده از امکانات دولتی در این انتخابات شرکت می‌کند.

## سیستم انتخاباتی ترکیه

پارلمان ترکیه ۵۵۰ کرسی دارد و هر حزب برای کسب اکثریت نیازمند ۲۷۶ کرسی است. روی هم رفته ۸۵ حوزه انتخاباتی در ترکیه وجود دارد و هر حزب برای ورود به پارلمان حداقل به ۱۰ درصد آرا نیاز دارد، درصدی که در مقایسه با بسیاری از کشورها بالاتر است. برای مثال احزاب آلمان باید پنج درصد آرا را کسب کنند، احزاب سوئد چهار درصد و دانمارکی‌ها دودرصد. در واقع سیستم انتخاباتی ترکیه بدین صورت است که اگر حزبی ۴۰ کرسی پارلمان را تصاحب کند اما از کسب ۱۰ درصد آرای ملی باز بماند، کرسی‌های آن حزب به حزب برنده اختصاص داده می‌شود که در واقع مزیتی آشکار برای احزاب بزرگ‌تر است. در این میان یکی از مواردی که البته این بار کمتر درباره آن بحث شد، تمایل اردوغان برای تغییر قانون اساسی بود. اردوغان برای تغییر قانون اساسی و افزایش قدرت رئیس‌جمهوری بدون برگزاری همه پرسی به ۳۶۷ کرسی و برای به همه‌پرسی گذاشتن سیستم ریاست‌جمهوری به ۳۳۰ کرسی نیاز دارد. هرچند بعید است پس از نتایج انتخابات گذشته، اردوغان همچنان به تحقق این رؤیای خود امیدوار باشد.